

Helsingin kaupunki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Helsingin kaupungin lausuntopyyntö HEL 2019-002710 12.3.2019: Valtuutettu Alviina Alametsän toivomuspöytäkirja päivystysten odotustilojen ja päivystystoiminnan kehittämisestä

Auroran sairaalan psykiatrian päivystys integroitiin Haartmanin ja Malmin sairaalan päivystykseen vuonna 2015. Taustalla oli samana vuonna voimaan tullut sosiaali- ja terveysministeriön asetus kiireellisen hoidon perusteista, yhtenäisistä kriteereistä ja päivystyksen erikoisala-kohtaisista edellytyksistä (782/2014), joka velvoitti kunnat järjestämään ympärivuorokautisen psykiatrian päivystyksen siten, että potilaan terveydentilan arviointiin on käytettävissä riittävän laajasti ympäri vuorokauden myös somaattisten erikoisalojen asiantuntemusta.

Kaupunginvaltuutettu Outi Alanen ja 18 muuta valtuutettua ovat tehneet vuonna 2018 kaupunginvaltuustolle aloitteen psykiatrian päivystyksen palauttamisesta Auroran sairaalaan. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunta on antanut asiasta lausunnon 6.11.2018, jossa on kuvattu psykiatrisen potilaan hoitoprosessi Haartmanin ja Malmin sairaalassa ja vuonna 2018 voimaan tulleen valtioneuvoston asetuksen määräykset kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisala-kohtaisista edellytyksistä (24.8.2017/583). Asetuksessa säädetään, että ympärivuorokautinen päivystys on järjestettävä perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystyksenä ja että laajan ympärivuorokautisen päivystyksen yksiköissä tulee tarjota keskeisten erikoisalojen päivystyspalvelu. Helsingin alueella asetuksen vaatimukset on toteutettu siirtämällä Helsingin kaupungin päivystystoimintot liikkeenluovutuksena Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän vastuulle 7.1.2019 alkaen.

Helsingin kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan 27.2.2019 sosiaali- ja terveyslautakunnan aloitevastauksen ja toivomuspöytäkirjana kehottaa HUSia selvittämään mahdollisuutta kehittää päivystysten odotustiloja vastaamaan paremmin mielenterveyden häiriön takia päivystykseen tulevien potilaiden tarpeita, ja selvittää potilaiden ja läheisten toiveita päivystystoiminnan kehittämiseksi.

Haartmanin ja Malmin sairaaloiden päivystyksissä psykiatriset potilaat ohjataan hoidontarpeenarvioinnin jälkeen odottamaan hoitoa joko päivystyksen yhteiseen odotustilaan tai tilanteen niin vaatiessa vuodepaikalle. Yhteisellä odotustilalla halutaan estää psykiatristen potilaiden leimautumista päivystyksen muihin potilasryhmiin verrattuna. Psykiatristen potilaiden odotusajat molemmissa päivystyksissä ovat lyhyitä ja potilaat voidaan odotusaikana siirtää tarvittaessa vuodepaikalle esimerkiksi ahdistusoireiston vaikeutuessa. Psykiatriset potilaat hoidetaan muiden potilaiden tavoin oireiston mukaisessa kiireellisyysjärjestyksessä ja vaikeimmista oireista kärsivät potilaat pääsevät nopeasti arvioon ja hoitoon.

3.5.2019

HUS/1019/2019

HUS Akuutti on selvittänyt päivystyspotilaiden tarpeita ja toiveita odotustilojen ja odotusajan osalta yhteistyöprojektina Harvard Business Schoolin opiskelijoiden kanssa vuonna 2017. Selvityksen perusteella potilaat kaipaavat erityisesti nykyistä tarkempaa arviota hoitajakson kokonaisuudesta ja tietoa siitä mitä tapahtuu odotusaikana. Lisäksi potilashaastattelujen perusteella tärkeänä koettiin esimerkiksi mahdollisuus mobiililaitteiden lataamiseen odotusaikana.

Haartmanin ja Malmin päivystysten osalta HUSin saamissa potilaspalautteissa ei ole noussut erityisesti esiin psykiatristen potilaiden erityistarpeita odotustilojen osalta. Tilannetta tullaan selvittämään tämän potilasryhmän erityistarpeiden osalta hyödyntämällä HUSin kokemus-asiantuntijaverkostoa. Yleisinä parannuksina odotustilojen osalta Haartmanin ja Malmin päivystyksiin on järjestetty info-näyttöjä päivystyksen toimintaa koskien ja tämän vuoden aikana molempiin päivystyksiin tullaan järjestämään mobiililaitteiden latauspisteitä. Muita jatkotoimia aulatilojen viihtyisyyden parantamiseksi tullaan suunnittelemaan kokemus-asiantuntijoiden palautteen perusteella.

Timo Suonsyrjä
ylilääkäri
HUS Akuutti

Anitta Karioja
johtava ylihoitaja
HUS Akuutti

Pekka Jylhä
linjajohtaja
HUS Psykiatria

Veli-Pekka Harjola
linjajohtaja
HUS Akuutti